

1935 — В. В. Кузбышев — 1939

(кулан лунган 4 во тыріг кежлө)

1935-дд васа январь 25-дд лунд Советскөй народ воштіс мијан епохаса замечательнөй јөз пыс өтис — Советскөй госуларстволдн ыжыд организатор да руковдител, Ленинско-Сталинскөй тыпа выдајушщөй политическөй деятелдс, В. В. Кузбышевдс.

Народлөн врагас — троцкістско - бухаринскөй гырде фашистскөй повјас, рабочөй класслы да большевистскөй партијалы паныд зверинөй ненавистөн злодејскөја висины Кузбышев јортдс.

ВКП(б) ЦК Политбюроса шлен, СССР-са Народнөй Комиссарјас Советын председателдс вежыс, Советскөй Контролнөй Комиссияса председател, В. В. Кузбышев вөлі сецөдм мортөн, коді став ассыс женид, но вывті јаркөй олөмсө сетис народ делды, Ленин-Сталин партија делды, коммунизм делды.

* * *

В. В. Кузбышев чужлис 1888 воын Омск карын. Школнөй војас, Валеріан Владиміровичлөн прбјдитисны Омскса душнөй стенајаса кадетскөй корпусын. Пыдын пытлывөй умдн да чуткөй сөлдөмөн обладајтөмдн Кузбышев воғ гөгөрвоис эксплуататорскөй стројлыс став несправедливостсө да прочностсө: Подросток кадө В. В. Кузбышев сувтис революционнөй туј выд.

1904-дд воын 16 арбсаң Кузбышев лоис большевикдн.

Сіјө пртис олөмдө организацијалыс меңса разнообразнөй порученіјяс: нелегалнөй литература разддгдн нуөдс революционнөй пропаганда железнодорожнөй мастерскөйјасын ужалыс рабочөйјас пөвстын да салдатјас пөвстын.

1905-дд васа арын

Валеріан Владимірович вужд Петербургдө да пырбө военномедицинскөй академіјад.

1905-дд васа декабрскөй лунјасд, кодыр

шев некор ез сетчывшоғд, сіјө пыр вөлі весолөй, жіңнерадостнөй, чорыд да непоколебимдөн.

1917-дд васа февральскөй буржуазно-демо-

Москваын большевикјас гөтөвитисны декабрскөй вооружоннөй восстаніје, петербургскөй большевистскөй организација поручитис Кузбышевлы Финландијаыс сузөднны Москваса восставшөй рабочөйјаслы оружіе.

1906-дд воын Кузбышевдс, кыз активнөй революционнөй борецдс, исклучитисны академіјаыс. Сіјө мунис Омскдө да вужіс сені нелегалнөй положеніјед. Сіјө кадсаң Кузбышев партијнөй пропагандист да агитатор пыддө нуөдд дугдывлытөг меңса уна пөлдс нелегалнөй (подпольнөй) уж.

Кайнск, Томск, Петропавловск, Омск, Харков, Петербург, Самара — Кузбышев подпольнөй деятелностлөн ташдм "географіјаыс". Валеріан Владиміровичлөн революционнөй ужыс прервйтчылс сөмын арестјасдн, турмајасдн да сылкајасдн. Кузбышевдс 9-ыс арестујтлісны, 3-ыс сіјөс судитлісны да 4-ыс мөддөдлісны сылкад. Пламеннөй неутомимдөй революционерлөн олөмыс вөлі тырбөма опасностөн да шышевдс. Но Кузбы-

шев революција кадө Кузбышев вөлі приговоритөма ылын Туруханскөй крајдө втваса сылкад. Цардс свергнитөм јылыс јурдыс сіјөс суис тујвылын строгөй конвој улын кандалјасдн мунигдн.

Кузбышев мундө Самарад, көні сіјөс ыжыд воодушевленіједн встречајтөны рабочөйјас. Самарскөй Советса трибуна вывсаң Кузбышев грөмитө есерјасдс да меньшевикјасдс, разоблачитис контрреволюционнөй сушностсө Временнөй правительстволыс, выступајтис империалистическөй војналы паныд, Социалистическөй революција јылыс Ленин — Сталин лозунгјас вөсна.

Кузбышев активнөй участіједн Самараын установитчис Советскөй власт.

1918-дд воын, кодыр Самара выдө матыстисны Чехословацкөй да белогвардејскөй полчшөјас, секі Кузбышев красногвардејскөй разрозненнөй отпадјасыс доприс Пензенскөй, Инженскөй да Симбирскөй дивизијас да создајтис 1-ој

Краснөй армија. Сіјө ачыс участвујтис бојјасын Волга вылын Туруханскөй фронт вылын. Фрунзекдд отлаын сіјө грөмитис Колчакдс, меңдс белобандитјасыс Среднөй Азијаса народдс.

Гражданскөй војна пөмөдм бөрын, Кузбышевлы партија поручитис ответственној хожајственнөй, партијнөй да профсоюзнөй уж. Став большевистскөй страстностдн сіјө тышкасис Ленин — Сталин делдө вөсна.

1923 воын Кузбышев вөлі назначитөма Ленин јорт инддө серті реорганизацијтөм ЦКК-РКИ-дө председателдн. Кузбышев јорт страстнөја да енергичнөја тышкасис большевистскөй партија јединство вөсна предателјаскөд — троцкістско-бухаринецјаскөд паныд, кодыс пытајтчывлисны торјөдны большевикјаслыс радјасдө. Кузбышев нуөдс ыжыд уж Советскөй аппаратдс антигосударственнөй тенденцијасыс да бюрократизмыс весалөм могыс.

Мијан странаса хожајствоын кыз ыжыд организатор да знаток, 1926-дд васаң Кузбышев јурнуөдс ВСНХ-ын. 1930-дд васаң сіјө вөлі назначитөма Государственнөй Планвөй Комиссиядө председателдн да вескөдліс первој да мөд пјатилеткаса народно-хожајственнөй планјас составлајтөмдн.

В. В. Кузбышев комын воыс дыржык, сетис ассыс олөмсө революција делды, Ленин — Сталин партија делды.

Кузбышев пыр призывајтис ужалыс јөзөс кыпөдны политическөй бфителност, ненавидитны да разоблачајтны народлыс врагасдө, страстнөја радејтны ассыс рбөна, лоны помөч преданидөн (Помсө вөдд 3-дд мстбокыс)

Скөт виқом вöсна ыжыджык тöждысöм

Партијалөн 17-öd сјезд вылын Сталин јорт зев бура висталис, мыј мијан öни скöтвиқом колö бостны асланым киö быд партијнöј да непартијнöј болшевиклөн, но вождылыс кывјассö уна сиктсöветса да колхозса вескöдлысјас олöмö оз пöртны.

Со бостам Грива МТС-ува колхозјасын скöтлы кöрым вывти еща, а содтöд кöрым оз дастыны, кöрым расходујтчö оз план серти, а МТС-са ужалысјас скöтвиқом вöсна миöти оз тöждысны. Којгортса „Чарла“ да „Смычка“ колхозјасын вöвјас торја конухјас дорö абу закрепитöмадс, сен-жö „Маж“ колхозын мисјас торја скöтницајас дорö абу закрепитöмадс. Кобраса „Искра“ колхозса вескöдлысјасöн попустиелство вöсна колан во лошоштöма да истощитöма уна в ö в, но ташöм вредителскöј ужыс некод оз кöсји отвечайтны.

Палаззаса „Искра“ да Киров нима колхозјасын Желев да Ушаков скöтсö мöритöны јутöг, суткинас јукталöны öти ведраөн јур выlö, а јукмöссö вöчöны-нин кык во да помавны в е к ез вермыны. Скöтнöј дворјас гöгöрыс тырöма кујöдөн, но весавны некод оз кöсји. Сиктсöветса пленум вылын некод ез гаравлы скöтвиқом куза да на бöрса дöзöрсö бурмöдöм куза. „Выл сикт“ (Куниб) колхозын сјисö да додфасан сбруја абутöм вöсна уна вöв сулалö ужтöг, а Појолса „Красин“ колхозын нинöм абутöм вöснаыс нинöмөн нуны пассажирöс.

Сиктсöветса јуралысјаслы ташöм безобрајејассö колö бырöдны регыдја кадö, кад-нин требуйтны колхозса јуралысјаслыс конкретнöј болшевицскöј вескöдлöм.

Карманов.

Отчот мунис чорыд критика улын

Волса сиктсöвет аслас нол вöса ужын шедöдисгырыс вермöмјас, кыз крестанабс коллективизујтöмын, культура кыпöдöмын, колхозникјаслыс доход кыпöдöмын да вöрлезан, виқму овмöс да культура фронт вывса ужјас вылын стахановецјасöс бытöмын да с. в.

Но такöд öтщöщ сиктсöветöс чорыда критикүтисны колхозјасöн жеба вескöдлöмыс. Индисны и ловја јöз понда тырмытöма тöждысöм выlö. Вадыб сиктыс Волсаса НСШ-ö ветлöны велöдчысјас морт 50 да нöшта уна колхозникјас, но

гожöм чöж прамöј перевоз ез вöв, пыж баражöд ез вöв, мыј вöсна вöлöны ја ваö вöлöм слуцајјас да велöдчысјаслөн школаö гормöмјас. А-öд бöрјысысјас наказын тајöс инöма.

Бöрјысысјас јоса критикүтисны нöшта секциясöн вескöдлытöмыс. Секцияјас котыртöмадс сиз, мыј шленјасыс асныс ез и тöдлыны. Тöдöмыс сещöм секция ез и ужавлы. Сиктсöветса аппарат омöла ужалис и сиктсöвет пленумса шленјаскöд.

П. Пешкин.

Колö кыскыны чорыд кывкутöмö

Партија да правителство зев ыжыд вниманје обрашцајтöны челафöс бура воспитайтöм выlö.

Но емöс торја јöз, кодјас тајö делöсö öз донјавны, кыз Којгорт сиктсöветулыс Кокшаров Василј Николајевич. Народнöј суд Кокшаровлыс

шубöма перјыны алимент Кокшарова Клавдија Афанасјевна пöлза выlö 62 шайтөн тöлыс.

Но Кокшаров алиментсö оз мынты 15 тöлыс-нын.

Кокшаровöс корам кыскыны кывкутöмö.

данілов.

Бурмöдны школајасын учебно-воспитательнöј уж

(ПОМ)

ыстöмны сöмын öти комсомолецöс, а Чухлöмса НСШ-ö ыстöмны ставсö том учителјасöс.

Пренијеын сорнитисны и сы јылыс, мыј школајасын комвоспитаније пуктöма слаба, уна пионер отрад öниöз вожатöјтöм.

Тајö ферт Рөно да Рајкомол бөгтасын тöд-выланыс да регыдја кадö-жö öшыбкајассö да тырмытöмторјассö вескöдасын.

Внешколынöј уж торја школајасын пуктöма слаба. Кибраса да Палаззаса НСШ-јасын бöрја кадöз абу ужалöма нидти кружок, мыј вöсна велöдчысјас пöвстын паскалöма гусасöм, куритчöм, в о ј п у к ö м,

картиасöм, јуöм да мукöд лок последствиејас. Таыс-на лок делöыс Межадорса НСШ-ын. Внешколынöј уж омöла пуктöма и Вадыбса, Кажимса да Јагибса школајасын.

Тајö школајасын учителјас оз кöсјины гöгöрвоны, мыј советскöј учитель—не сöмын педагог, но и воспитател. Сјисö должен сетны велöдчысјаслы не сöмын определоннöј предметјас куза тöдöмлун, а сјисö должен воспитывайтны советскöј гражданындс, аслас рöдинасом патриотöс, коммунистическöј обшество стрöитысöс.

ВКП(б) Историја велöдöсöмын-на Кондратјев П. В. (Појол) да Обросов (Няшор), но налы роно, профсојузнöј организација ни комсомольскöј организација оз отсавны, кодыр ВКП(б) Историја велöдöмö колöкотыртны став учителсö.

Торја ыжыд вниманје ми долженöс обратитны школаын обороннöј да физкультурнöј уж бура пуктöм выlö, значкитјасöс гöтöвитöм выlö.

Велöдчан во мöд чет-вертлөн итогјас щöктöны мијанöс серјознöја босчыны ассыным квалификация, мастерство кыпöдöмö, болшевицмөн овладејтöмö. Велöдчысјаслы и велöдчысјаслы колö мобилизүтчыны школајас ужыс тырмытöмторјассö решителнöја бырöдöмö да шедöдны школајасын

со прöчентнöј успевајемост.

Тајö ужас партијнöј да комсомольскöј организацијајас долженöс сетны медыжыд отсöг школајасы.

Партија, правителство да советскöј народ дöверитис мијан учителстволы воспитайтны мијанлы том поколенije—челафöс. Абу да оз вермы лоны советскöј учителлы, народнöј образованије јукöнлы почотнöј-жык да кывкутанажык уж, кыз челафöс коммунистическöја воспитайтöм.

Велöдчысјаслөн могыс сыын, медем став вын пуктöмөн оправдајтны делö вылын партијалыс да народлыс доверije да Сыктывдин районкöд соцордјысöмын петны воынмунысјасöн.

Ответственнöј редактор А. Желохин